

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 396/2025-27

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a zo sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Petrom Konvičným, advokátom, Rázusova 1, Košice, proti postupu Okresného súdu Banská Bystrica v konaní sp. zn. 63Ek/2343/2021 o návrhu na zastavenie exekúcie takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní o návrhu na zastavenie exekúcie sp. zn. 63Ek/2343/2021 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a jej právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Sťažovateľke **priznáva** finančné zadostučinenie **1 000 eur**, ktoré jej **je povinný** zaplatiť Okresný súd Banská Bystrica do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
3. Okresný súd Banská Bystrica **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **1 157,52 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. júna 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej

len „listina“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v označenom konaní. Sťažovateľka navrhuje priznať jej finančné zadost'učinenie 2 000 eur a náhradu trov konania.

2. Predmetom dotknutého konania, v ktorom sťažovateľka vystupuje v procesnom postavení povinnej, je vymożenie pohľadávky 8 349,80 eur a trov exekúcie. Na základe návrhu sťažovateľky rozhodol okresný súd uznesením z 28. júla 2022 o zastavení exekúcie v celom rozsahu, sťažovateľke priznal nárok na náhradu trov exekučného konania a oprávnenému uložil povinnosť nahradiť trovy súdneho exekútora. Proti uzneseniu o zastavení exekúcie podal 9. augusta 2022 oprávnený sťažnosť, ku ktorej sa sťažovateľka vyjadrila podaním zo 17. augusta 2022.

3. Sťažovateľka sa 21. apríla 2023 obrátila na okresný súd so žiadosťou, aby rozhodol o sťažnosti oprávneného. Okresný súd vyzval 31. októbra 2023 sťažovateľku, aby sa vyjadrila k podaniu oprávneného z 30. augusta 2023, a sťažovateľka tak učinila obratom 31. októbra 2023. Následne 1. marca 2024 a 21. januára 2025 adresovala okresnému súdu opätovné žiadosti, aby vo veci rozhodol. O podanej sťažnosti oprávneného bolo rozhodnuté uznesením sudcu 28. augusta 2025.

4. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 396/2025-11 zo 17. júla 2025 ústavnú sťažnosť sťažovateľky prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Sťažovateľka uvádza, že aj napriek tomu, že od podania sťažnosti oprávneným proti uzneseniu o zastavení exekúcie uplynuli takmer tri roky, okresný súd o nej nijakým relevantným spôsobom nekoná, a to aj napriek jej opakovaným žiadostiam. Je toho názoru, že postup okresného súdu je nutné považovať za nesprávny, neefektívny, dochádza ním nielen k zjavným, zbytočným a ničím neodôvodneným priet'ahom v konaní, ale tiež aj k priamemu zásahu do práva na spravodlivý proces, t. j. k porušeniu zásady zákazu *denegatio iustitiae*.

6. Vzhľadom na to, že okresný súd je v sťažovateľkinej veci nečinný, exekučné konanie nie je stále právoplatne skončené a exekúcia proti sťažovateľke je aj naďalej vedená v centrálnom registri exekúcií, čo má okrem iného zásadný negatívny vplyv aj na status sťažovateľky voči tretím osobám (napr. vo vzťahu k bankám pri poskytovaní finančných prostriedkov). Navyše, neplynie ani lehota, pre ktorú by bolo možné zastaviť exekúcie z dôvodu nemajetnosti sťažovateľky v prípade, ak by okresný súd sťažnosti oprávneného vyhovel.

III.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľky

III.1. Vyjadrenie okresného súdu:

7. Zákonný sudca zdôraznil, že o podanej sťažnosti oprávneného bolo rozhodnuté uznesením sudcu 28. augusta 2025, pričom toto rozhodnutie nadobudne právoplatnosť najneskôr 12. septembra 2025 [§ 32 ods. 5 písm. b) bod 1 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov, pretože sťažovateľka, resp. jej právny zástupca, do dnešného dňa (t. j.

k 8. septembru 2025) predmetné rozhodnutie neprevzal]. Týmto dňom jednoznačne dôjde k nastoleniu právnej istoty sťažovateľky.

8. Pripustil, že v sťažovateľkinej veci ide o bežné exekučné konanie, pričom o spore účastníkov už bolo právoplatne rozhodnuté vo veci samej exekučným titulom, ktorý je podkladom na nariadenie exekúcie.

9. Vo vzťahu k správaniu sťažovateľky zákonný sudca zdôraznil, že sťažovateľka sa svojím druhým (ďalším) návrhom na zastavenie exekúcie z 2. februára 2022 a jeho doplnením zo 7. februára 2022 domáhala zastavenia exekúcie z tých istých dôvodov, ako vo svojom prvom návrhu na zastavenie z 28. septembra 2021. O prvom návrhu rozhodol okresný súd uznesením z 9. decembra 2021, ktorým návrh sťažovateľky na zastavenie exekúcie podľa § 611 ods. 3 Exekučného poriadku ako nedôvodný zamietol. Druhý návrh sťažovateľky na zastavenie exekúcie bol podaný súdu ani nie mesiac od právoplatnosti rozhodnutia o predchádzajúcom návrhu na zastavenie exekúcie a zároveň v zmysle § 61k ods. 3 Exekučného poriadku nemal odkladný účinok. Keďže bol podaný z tých istých dôvodov ako predchádzajúci návrh na zastavenie exekúcie, podľa názoru sudcu sťažovateľka ani nemohla byť v stave právnej neistoty, keď za nezmenených skutkových okolností sa domáhala toho istého, t. j. zastavenia exekúcie.

10. Napokon zákonný sudca poukázal na poddimenzovanie oddelenia, ako aj neprimerané zaťaženie, t. j. pridelenie nadmerného množstva vecí, ktoré musí zákonný sudca vybavovať a rozhodovať.

III.2. Replika sťažovateľky:

11. Sťažovateľka vo svojej replike potvrdila, že uznesenie okresného súdu z 28. augusta 2025, ktorým bolo rozhodované o sťažnosti oprávneného, nadobudlo právoplatnosť 11. septembra 2025. Uvádza, že týmto uznesením bol pomerne prekvapivo zmenený výrok I. uznesenia okresného súdu z 28. júla 2022, ktorým bola exekúcia zastavená tak, že návrh sťažovateľky ako povinnej na zastavenie exekúcie bol zamietnutý v celom rozsahu. To však nemení nič na tom, že doterajšou nečinnosťou nedošlo k zásahu do označených základných práv sťažovateľky a že počas obdobia troch rokov nebola vážnym spôsobom narušená jej právna istota. Sťažovateľka sa domnieva, že okresný súd pristúpil k rozhodovaniu o sťažnosti oprávneného až po podaní ústavnej sťažnosti, resp. až potom, ako bolo súdu doručené zo strany ústavného súdu uznesenie o prijatí ústavnej sťažnosti sťažovateľky na ďalšie konanie.

12. Tvrdenie okresného súdu, že sťažovateľka nemohla byť v stave právnej neistoty, pretože druhým návrhom sa domáhala zastavenia exekúcie z tých istých dôvodov ako v prípade prvého návrhu na zastavenie exekúcie, nie je možné považovať za relevantné. V prípade rozhodnutia okresného súdu o prvom návrhu na zastavenie exekúcie z 9. decembra 2021 sa okresný súd nezaoberal dôvodmi zastavenia exekúcie, na ktoré sťažovateľka poukázala v jej druhom návrhu. O tom svedčí aj fakt, že druhým uznesením z 28. júla 2022 okresný súd exekúcie zastavil.

13. Sťažovateľka napokon uzatvára, že nečinnosť, resp. neefektívny postup okresného súdu, trvá 37 mesiacov (od 9. augusta 2022 do 28. augusta 2025). Poukaz okresného súdu na uznesenie sp. zn. I. ÚS 168/2025, v ktorom ústavný súd akceptoval dobu 18 mesiacov o rozhodovaní o sťažnosti, nie je porušením práva účastníka na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, nemôže v okolnostiach jej veci obstať.

IV. Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

14. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 302/2020).

15. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu.

16. Pri posudzovaní prvého kritéria zložitosti veci je zrejmé, že v danom prípade ide o konanie, v ktorom sa sťažovateľka v procesnom postavení povinnej podaným návrhom domáha zastavenia exekúcie. Exekučné konanie spravidla treba považovať za konanie po právnej stránke, ako aj po faktickej (skutkovej) stránke za pomerne jednoduché. Je to dané tým, že o spore účastníkov exekučného konania už bolo právoplatne rozhodnuté vo veci samej exekučným titulom, ktorý je podkladom pre nariadenie exekúcie. Z pohľadu ústavného súdu preto nejde o konanie, ktoré by sa svojou hmotnoprávnou alebo procesnoprávnou zložitou výrazne odlišovalo od štandardnej agendy okresného súdu.

17. V správaní sťažovateľky neboli zistené také skutočnosti, ktoré by prispeli k celkovej dĺžke namietaného konania. V prospech sťažovateľky možno dodať, že žiadosťami z 21. apríla 2023, 1. marca 2024 a 21. januára 2025 adresovanými okresnému súdu sa domáhala rozhodnutia o sťažnosti podanej oprávneným proti uzneseniu o zastavení exekúcie. Argument okresného súdu, že sťažovateľka nemohla byť v stave právnej neistoty v čase podania druhého návrhu na zastavenie exekúcie z 2. februára 2022 ani nie mesiac od právoplatnosti rozhodnutia o predchádzajúcom návrhu na zastavenie exekúcie, nemôže obstať. Sťažovateľka týmto druhým návrhom, ktorým podala námietku premlčania vymáhaných nárokov, len realizovala svoje procesné práva, ktoré jej zákon (Exekučný poriadok) priznáva. Exekučný súd je povinný sa zaoberať námietkou premlčania kedykoľvek v priebehu exekučného konania. Sťažovateľka bola navyše úspešná, keďže uznesením z 28. júla 2022 okresný súd rozhodol o zastavení exekúcie, pričom predchádzajúcim uznesením z 9. decembra 2021 návrh na zastavenie exekúcie zamietol.

18. Pri hodnotení tretieho kritéria (postup okresného súdu) ústavný súd posudzoval dobu od podania návrhu oprávneného proti uzneseniu okresného súdu o zastavení exekúcie, teda od 9. augusta 2022. O tejto sťažnosti rozhodol okresný súd uznesením z 28. augusta 2025 a potom, ako sťažovateľka podala ústavnú sťažnosť. Ústavný súd bez ďalšieho konštatuje, že doba rozhodovania v namietanej veci v dĺžke viac ako troch rokov nemôže byť primeraná a ústavne akceptovateľná.

19. Okresný súd napokon argumentoval tým, že prietahy v konaní sú spôsobené aj tým, že musí rozhodovať o zvyšujúcom sa počte prednostných vecí [o návrhoch na schválenie príklepu podľa

§ 48 Exekučného poriadku a o návrhoch na zastavenie, ktoré majú odkladný účinok podľa § 61k ods. 4 písm. b) a c) Exekučného poriadku] za súčasného zníženia počtu sudcov v oddelení Ek. Ústavný súd v zmysle svojej ustálenej judikatúry konštatuje, že organizácia práce v súdnictve či systémové problémy súdnictva nemôžu byť dôvodom neuznania základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prietahy v súdnom konaní (I. ÚS 35/03, II. ÚS 481/2017, III. ÚS 530/2022, II. ÚS 494/2023).

20. Vzhľadom na dĺžku namietaného rozhodovania o nie zložitej sťažnosti proti uzneseniu o zastavení exekúcie (viac ako tri roky) v spojení s nečinnosťou okresného súdu ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

21. Vo vzťahu k porušeniu práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ústavný súd v zmysle svojej stabilizovanej judikatúry uvádza, že účelom základného práva na súdnu ochranu je zaručiť každému reálny prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu o veci konať a rozhodnúť (I. ÚS 62/97, II. ÚS 26/96). K porušeniu základného práva na súdnu ochranu by došlo vtedy, pokiaľ by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a pokiaľ by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu (žalobe) fyzickej osoby alebo právnickej osoby (napr. I. ÚS 35/98).

22. Ústavný súd poukazuje na to, že prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, a teda prejednanie záležitosti v primeranej lehote, je nesporne súčasťou práva na spravodlivé súdne konanie, ktoré je (všeobecne) garantované v čl. 46 ods. 1 ústavy, pretože neskorá spravodlivosť sa môže rovnať odmietnutej spravodlivosti („*justice delayed, justice denied*“), avšak ústavodarca v čl. 48 ods. 2 ústavy osobitne (špeciálne) garantuje právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, a preto aplikácia čl. 46 ods. 1 ústavy podľa princípu prednosti špeciálneho ustanovenia pred generálnou úpravou a podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu v danej veci nepripadá do úvahy (II. ÚS 832/2014). V systematike ústavy sú primeraná celková dĺžka, rýchlosť a plynulosť súdneho konania obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a nie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (I. ÚS 293/2018).

23. Ústavný súd ďalej konštatuje, že nečinnosť okresného súdu, ktorá podľa sťažovateľky viedla k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, sama osebe neznamená aj porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Na to, aby nečinnosť všeobecného súdu mala za následok porušenie práva na súdnu ochranu, musí dosiahnuť takú intenzitu, ktorá by v konečnom dôsledku znamenala odmietnutie reálneho prístupu k súdu, resp. k jeho rozhodnutiu v zmysle porušenia zákazu *denegatio iustitiae*.

24. Ústavný súd dospel k záveru, že okolnosti veci v napadnutom konaní aj napriek tomu, že v takto fakticky a právne jednoduchej veci okresný súd nerozhodol po dobu viac ako troch rokov, nesignalizujú takú intenzitu prietáhov, ktorá by znamenala odmietnutie spravodlivosti. V podstatnom ústavný súd prihliadol na to, že vec bola v čase vydania tohto nálezu právoplatne skončená, a teda bol aj odstránený stav právnej neistoty sťažovateľky. Ústavný súd preto v tejto časti ústavnej sťažnosti sťažovateľke nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

25. Vzhľadom na skutočnosť, že po podaní ústavnej sťažnosti, resp. po jej prijatí na ďalšie konanie, okresný súd rozhodol o sťažnosti oprávneného proti uzneseniu o zastavení exekúcie uznesením z 28. augusta 2025 a zároveň toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 11. septembra 2025, nepovažoval ústavný súd za potrebné vysloviť príkaz okresnému súdu, aby vo veci konal.

V.

Primerané finančné zadost'učinenie

26. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti žiadala o priznanie finančného zadost'učinenia 2 000 eur. Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu namietaného porušenia (III. ÚS 189/2023).

27. Ústavný súd pri svojom rozhodovaní vychádza zo zásad spravodlivosti a okolností posudzovanej veci. V prípade sťažovateľky zohľadnil jednoduchý predmet posudzovaného, namietanú dĺžku konania a skutočnosť, že o sťažnosti proti návrhu na zastavenie exekúcie už bolo v čase rozhodovania ústavného súdu právoplatne rozhodnuté. Ústavný súd považoval za spravodlivé priznať 1 000 eur pre sťažovateľku [§ 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde] a vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovel.

VI.

Trovy konania

28. Zistené porušenie základných práv sťažovateľky odôvodňuje to, aby jej okresný súd podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde nahradil trovy konania, ktoré jej vznikli právnym zastúpením.

29. Výška náhrady bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon v roku 2025 je 371 eur. Ústavný súd priznal sťažovateľke náhradu za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti a podanie repliky), čo predstavuje 1 113 eur, spolu s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (3 x 14,84 eur) predstavuje náhrada trov 1 157,52 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. októbra 2025

Robert Šorl
predseda senátu